

Rimania zriadili takto presne **pred 2000 rokmi** v roku 21 (skrytá tajnička). Bol to prvý štátny útvar na území Slovenska a jeho centrom bolo Považie a Pomoravie. Existoval pod ochranou Rímskej ríše a udržal sa až 49 rokov. Bolo to zoskupenie Markomanov a Kvádov a panovník tohto útvaru ho budoval systematicky a hlavne s rozvahou. Využíval predovšetkým blízkosť rímskej Panónie, odkiaľ prúdili na územie Slovenska vyspelé remeselné výrobky (keramika, bronzový riad, zbrane, náradie) i bohaté dary. Darmi si Rimania kupovali lojalitu svojich barbarských susedov. Okrem toho cez územie viedli z juhu na sever obchodné cesty a najmä najvýznamnejšia Jantárová cesta. Z tohto obchodu mal veľký úžitok aj tento štátny útvar, nakoľko zaisťoval kupcom s tovarom bezpečný prechod cez jeho územie, za čo vyberal i primerané poplatky. Náčelníka tohto útvaru je preto možné považovať za prvého panovníka, vládnuceho na našom území.

VODOROVNE: **A.** Zakrivená súvislá čiara, prepojená s peknou líniou ženského tela – slávny náčelník kmeňa Zulu, ktorý pozdvihol malý klan na národ. – **B.** Krátky kabát ako súčasť kroja – mäkká teplá bavlnená tkanina – s príchutou soli. – **C.** Dediny na Zemplíne (nár.) – prenosný elektronický klávesový hudobný nástroj – krpateľ – vodič tepla a elektriny – predložka – protivzdušná obrana (skr.). – **D.** Ženské meno (29. 4.) – aktuálny kapitán futbalistov Walesu (Gareth) – svižne, vrtko – pracovníci v baliarni. – **E.** Kachle – súmrak (kniž.) – kráčala – mliažдите, gniavite. – **F.** Prezývka autora, ale s Cashom a Deppom nemá nič spoločné – precitol – najprv sólista a neskôr dlhoročný choreograf a vedúci Lúčnice – knižný džungľový pytón – Klub slovenských turistov (skr.) – najmenšie platidlo v Macau. – **G.** Vodca kubánskych partizánskych jednotiek a neskôr kubánsky minister priemyslu (1928-1967) – rýchle opakovanie dvoch susedných tónov – nemecký módny časopis. – **H.** Podtatranská obec – hudobný nástroj s nízkymi tónmi.

ZVISLE: **1.** Národný park spojený s Vinnetouom – zbohom (zastar.) – kôň, ale nie arab – náboje do diel. – **2.** Informačný systém o vnútornom trhu EÚ (cudzia skr.) – meno speváčky Pugačevovej – kód Belize – Collision Hub News Network (skr.) – česká príslovka miesta. – **3.** Automobily (hovor.) – rusovlasá dcéra oichalského kráľa Euryta, ktorý ju sľúbil za ženu tomu, kto ho porazí v streľbe lukom – morský cicavec s hrubými fúzmi – tri stopy. – **4.** Skratka telefónnej klapky – odreže (expr.) – podradňovacia spojka – bohoslužobný predmet spravidla v podobe malého chrámu, v ktorom sa uchováva eucharistia – ad acta (skr.). – **5.** V starorímskom obydľí malá miestnosť priliehajúca k átriu, obyčajne hosťovská – stiesnene, ťažko – Landelijk Register Kinderopvang (skr.). – **6.** Súčasť aromatických éterických olejov – naši severní susedia. – **7.** Slimák, po česky – ostrov pri Korzike s väzbou na Napoleona – usmrť na hranici – druh revolvera. – **8.** Tón A znížený o poltón – poľovačka – piliar (slang.) – riečny nákladný čln na Rýne – slovko strašenia. – **9.** Klobúk (hovor.) – nepravdivé správy – písomná forma skúšky – konštituentná krajina Holandského kráľovstva neďaleko Venezuely. – **10.** Inak ako dosiaľ – základná tekutina.

POMÔCKY: IMI, lola.